

gaa sammen med Toldloven, medens Overførelsesloven vilde gaa bedst sammen med Brændevinsskatteloven. Intet af disse Forslag synes mig at være en heldig Løsning, jeg tror, at man hellere maa forhandle dem alle 4 sammen og søge at faa dem fremmede paa en Gang. — Men, som sagt, Byerhvervene have et Krav paa igennem Toldloven at faa nogen Oprensning for den Forringelse af deres Forhold, som Indkomst- og Kapitalskatteloven og Overførelsesloven virkelig medføre. Det er saaledes oplyst, at Kjøbenhavn ved disse Love vil komme til at betale 28,6 pCt. og faa 18,6 pCt., at Købstæderne komme til at betale 19,6 pCt. og faa 16,4 pCt., hvorimod Landet kun vil komme til at betale 51,8 pCt., men faa 65 pCt. Naa, disse Loves Opgave er jo ogsaa at lette Hartkornet, og Byerne have ikke derimod rettet nogen som helst alvorlig Protest, men Byerne og Byerhvervene have ogsaa derigennem et Krav paa, at Toldloven løses under væsentligt Hensyn til dem og deres Interesser, samt at de Krav, som omhandles i §§ 4 og 8 i Indkomst- og Kapitalskatteloven, Krav, som Købstadforeningen ved et Andragende, som den har indgivet i denne Session, har vist, at Byerne sætte særlig Pris paa, ikke møde den Modstand, som det syntes ved Forhandlingen forleden Dag fra Flertallet i dette høje Ting at ville blive Tilfældet. Det er jo Bestemmelser, som handle om Forøgelse af Ligningsmændene, om Aktieselskabers Beskatning, om at give Kommunerne Ret til at indføre Indkomstskatten i Stedet for Formue- og Lejlighedsskatten eller i hvert Fald at faa Regler for denne sidste Skats Optrækning. Naar jeg har udtalt, at Toldloven bør løses saaledes, at Byerhvervene ikke føle sig trykkede eller brøstholdne derved, maa man jo ogsaa erindre, at de Erhverv, som dette vedrører, indbefatte $\frac{1}{4}$ af Folket. Der er her i Landet en 3,000 Fabrikker eller fabriklignende Institutioner, som beskæftige 64,000 Arbejdere. Toldspørgsmaalet er altsaa et Arbejderspørgsmaal, det gælder om, at Fabrikkerne, de industridrivende sættes i Stand til at give Arbejderne rigelig Løn og at give saa mange Arbejdere som muligt en lønende Beskæftigelse. Haandværkere og industridrivende tælle jo tilsammen 101,994 enkelte Forretninger med en 200,700 Deltagere, og de fordelte sig efter Folketællingen i 1890 saaledes, at der bor 9 pCt. i Kjøbenhavn, 22 pCt. i Købstæderne og 68 pCt. paa Landet. Nu siger man — det er ogsaa blevet sagt under denne Forhandling — at denne Lov inter-

esserer de industridrivende mere end Haandværkerne. Men Grænserne mellem Haandværk og Industri ere virkelig i høj Grad flydende. Hvad der er Haandværk i Dag, kan være Industri i Morgen, og den stærke Benyttelse, som efterhaanden sker i Haandværket af de smaa Maskiner, Petroleums- og Gasmaskiner samt elektriske Kraftmaskiner, begunstiger hele denne Gliden fra Haandværk over i Industri. Nedsættes Beskyttelsestolden saa meget, at den ikke tillader vedkommende Erhvervsgrænse at virke i en Størrelse, som kan betale sig, er det lige saa godt som ingen Beskyttelse, og et vist Antal — og i mange Tilfælde ikke saa faa — Arbejdere ville altsaa blive brødløse. Naar Arbejdslønnen her i Landet fra 1871 til 1896 er stegen og har kunnet stige med 20 Millioner Kr., saa har Industriens og Haandværkets Fremvækst og Arbejde sin store Lod og Del deri. — Forøges Tolden for højt, saa er Faren ikke saa stor derved, thi den indbyrdes Konkurrence mellem de forskellige Fabrikker, de forskellige industridrivende vil virke regulerende, saaledes at Varerne langtfra ville fordyres med Toldens Beløb. — Jeg kan ganske slutte mig til de Grundprincipper, under hvilke Toldkommissionen arbejdede, at der skulde være den mindst mulige Told paa Raaprodukter og Hjelpestoffer. Det er jo ogsaa delvis sket Fyldest i det foreliggende Lovforslag ved, at Tolden er frafalden paa Kul, Jærn, Staal, Salt osv., at der skulde være Nedsættelse paa en Række af de Artikler, man plejer at benævne Livsforbrødsvarer og en Forhøjelse af Tolden paa Luksusartikler, og at der endelig skulde være den *nødvendige* Beskyttelse for Industri og Haandværk. Det er jo ogsaa fremhævet nu for nylig af den højtærede Finansminister, at Kampen ikke staar, om der skal være Beskyttelse eller ikke Beskyttelse, men Spørgsmaalet er, hvor megen Beskyttelse der skal indrømmes, det er ikke et Kvalitetsspørgsmaal mellem dette Ting og det andet Ting eller de forskellige Fraktioner af dette Ting, men det er kun et Kvantitetsspørgsmaal, det drejer sig om. Man kan jo sige, at vel bør Tolden ikke være af en saadan Beskaffenhed, at den virker som et Indførselsforbud, og man kan jo ogsaa sige, at den ikke maa være saaledes, at Fabrikanten og de industridrivende kunne lægge sig til at sove og ikke behøve at gøre nogen Anstrengelse for at præstere Artikler, som paa Markedet kunne staa Maal med Varer andetstedsfra, og vel bør Tolden ikke være saaledes, at den bevirker en overdreven og